

stand på det psykologiske plan. Advokaten skal derimod bistå forurettede ved at virke for, at forurettede er klar over sine rettigheder, og at disse rettigheder udnyttes i det omfang, forurettede ønsker det og har behov herfor. Til opgaven hører også at sikre, at forurettede får den professionelle bistand, herunder eventuel psykologisk bistand, der er mulighed og behov for.

Udvalget anfører på den baggrund, at den nuværende ordning bør opretholdes. Bistandsadvokaten bør således som udgangspunkt beskikkes blandt kredsen af beneficerede advokater, ligesom forurettede selv fortsat bør have mulighed for at vælge en mødeberetiget advokat uden for denne kreds.

Der henvises nærmere til betænkningens side 53-54.

3.1.3.3. Strafferetsplejeudvalget har endvidere overvejet, om der er behov for en regel, der kan sikre, at der bliver beskikket en bistandsadvokat i tilståelsessager, hvor forurettede, uanset at denne ikke skal møde i retten, kan have behov for en bistandsadvokat, bl.a. i relation til opgørelsen af et eventuelt erstatningskrav.

Efter udvalgets opfattelse bør anklagemyndigheden i de situationer, hvor der er tale om en tilståelsessag efter retsplejelovens § 922, indhente oplysninger hos den forurettede om eventuelle erstatningskrav og eventuelt sørge for, at den forurettede får beskikket en bistandsadvokat. Er der ikke tidligere beskikket en bistandsadvokat for forurettede, bør anklagemyndigheden således – som det efter udvalgets opfattelse formentlig allerede sker – i forbindelse med tiltale-spørgsmålets afgørelse tage spørgsmålet op over for forurettede, hvad enten der rejses tiltale eller sagen fremmes som tilståelsessag. Udvalget finder det her efter ikke nødvendigt at opstille lovregler.

3.1.3.4. Strafferetsplejeudvalget har endelig overvejet, om der bør indføres nærmere regler, der regulerer adgangen til at have en bisidder, som ikke er advokat. Udvalget finder imidlertid ikke – bl.a. fordi der ikke umiddelbart synes at forekomme problemer i den forbindelse i praksis – at der er et behov for sådanne regler.

Der henvises nærmere til betænkningens side 82-83.

3.1.4. Lovforslagets udformning

Justitsministeriet kan tilslutte sig Strafferetsplejeudvalgets synspunkter, herunder forslaget til en ny bestemmelse i retsplejelovens § 741 a, stk. 2, hvorefter der som udgangspunkt skal ske beskikkelse af bistandsadvokat, medmindre den forurettede frabeder sig det.

Justitsministeriet finder, at den foreslåede regel på den ene side tilgodeser hensynet til en forurettet, som på grund af overgrebet ikke er i stand til at tage stilling til spørgsmålet om, hvorvidt den pågældende ønsker en advokat beskikket, og på den anden side ikke tvinger en forurettet til at få beskikket en bistandsadvokat.

Også i relation til tilståelsessagerne efter retsplejelovens § 922 finder Justitsministeriet, at den foreslåede regel yder den forurettede den nødvendige sikkerhed for, at der beskikkes en advokat.

Om anvendelsesområdet for den foreslåede bestemmelse i § 741 a, stk. 2, henvises til pkt. 3.5.2. nedenfor.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1 (§ 741 a, stk. 2; 1. pkt.) og bemærkningerne hertil.

3.2. Bistandsadvokatens medvirken under efterforskningen

3.2.1. Gældende ret

Det følger af retsplejelovens § 741 b, stk. 1, at politiet vejleder den forurettede om adgangen til at begære en advokat beskikket. Vejledningen skal gives, inden den forurettede afhøres første gang, og skal gentages i forbindelse med og inden den anden afhøring. Det skal af politirapporten fremgå, at den forurettede har modtaget behørig vejledning. Politiet drager omsorg for, at den forurettedes begæring om beskikkelse af en advokat indbringes for retten.

Rigsadvokaten har i Meddelelse nr. 2/2001 af 24. oktober 2001 »Vejledning til ofre for forbrydelser og udpegning af en kontaktperson for vidner«, redegjort for politiets vejledningspligt.

Af meddelelsen fremgår, at politiet drager omsorg for, at den forurettedes begæring om beskikkelse af advokat indbringes for retten. Såfremt advokatbeskikkelse ikke er sket, skal politiet, når der indleveres anklageskrift eller retsmødebegæring til retten, skriftligt underrette forurettede herom. Forurettede skal i underretningsskrivelsen opfordres til at tilvejebringe dokumentation for et eventuelt erstatningskrav.

Derudover fremgår det, at politiet til personer, der har været udsat for voldtægt, incest eller andre seksuelle overgreb, skal udlevere Justitsministeriets vejledning »Til den, der har været udsat for voldtægt, incest (blodskam) eller andre seksuelle overgreb«, der bl.a. indeholder oplysninger om forurettedes rettigheder.

Hvis den forurettede er villig til at udtale sig, er begæring om beskikkelse af advokat ikke til hinder for, at politiet afhører den forurettede uden advokatens tilstedeværelse, jf. § 741 b, stk. 2. Ønsker den forurettede ikke at udtale sig uden advokatens tilstedeværelse, kan politiet tilkalde en af de i § 733, stk. 1, nævnte ad-